

Safety Baton - hur man på en dag tränar poliser att undvika ta till övervåld vid hotfulla situationer.

Publicerad i Fighter Magazine 1999

Text Michael Marlow, © 1999

Når Grand Tuhon Leo Tortal Gaje Jr, stormästare i den filippinska kalistilen Pekiti-Tirsia, under sjuttio- och åttiotalet bodde i USA utvecklade han två intensivträningsprogram för det amerikanska polisväsendet - Safety Baton och Edged Weapon Awareness/Strategic Knife Defence. Han medverkade även som teknisk rådgivare för världens mest sålda instruktionsfilm för poliser - Surviving Edged Weapons.

I denna artikel kommer jag att belysa huvudprinciperna för Safety Baton. Systemet känns mycket aktuellt i Sverige idag dels beroende på att poliser och väktare erhåller teleskopbatonger och dels de insikter jag fått av vänner som är väktare eller poliser. Mot de kontroll- och eskortgrepp som idag lärs ut till dem behövs, enligt min mening, inte någon avancerad kampkonstträning för att frigöra sig.

Problemet för poliser och väktare som inte känner att de behärskar sina tekniker för självskydd är att de vid en allvarlig incident använder övervåld för att skydda sig själva eller riskerar att själva blir skadade. GT Gajes erfarenhet av det amerikanska polisväsendet var att de förlitade sig för mycket på sina pistoler, ignorerade därför sin självskyddsträning eller medvetet gick mot livsfarliga mål med sina batonger eller obehållna tekniker. De amerikanska polismyndigheterna hade därför stora problem med ståndiga, skyhöga skadeståndskrav för övervåld och polisbrutalitet som förstörde polismyndigheternas budgetar.

GT Gaje utvecklade, och förfinade, därför Safety Baton-systemet som testades i Oklahoma. Delstaten Oklahoma valdes ut för att den ända sedan vilda västerns dagar är den delstat med störst problem med våldsmän. Efter att under ett halvår ha utbildat delstatens 6.000 polismän i Safety Baton- och

EWA/SKD-systemen sjönk andelen förlorade mål vid stämningar mot polisen för brutalitet och övervåld från 85 % till 15 % enligt den statistik SB-systemet utvärderades mot. Därefter infördes det i huvuddelen av USA, bortsett ifrån Los Angeles som styvnackat höll kvar vid ett batongsystem utvecklat enligt karate-principer. Rodney King-incidenten förvånar knappast GT Gaje som förklarar att felet med LAPD:s system är att det är inriktat på blockeringar med efterföljande slag. Därför nödgas poliserna, för att skydda sig själva och för att stoppa de som skall omhändertas, slå mot onödigt farliga mål med sina batonger som huvud, nyckelben, solar plexus och knän.

Når jag, tillsammans med den i bildexemplena figurerande norska säkerhetskonsulten Ola Burhol, var i Filippinerna för att träna privat med GT Gaje fick vi också lära oss vad Safety Baton-systemet går ut på. Eftersom vi redan hade kunskaper i kali fick vi det förklarat och lärde oss det på mindre än två timmar.

Safety Baton-systemets målsättning:

- Bespara polismyndigheterna från legala skadeståndskrav och kritik för polisbrutalitet.
- Skydda polisernas liv.
- Skydda den omhändertagnes liv.

Detta uppnås genom följande principer:

1. Det enda tillåtna målet för batongen är angriparens utsträckta händer. Poliserna lär sig att med rätt fotarbete och förståelse för möjliga angreppsvinklar hålla sig utanför angreppets räckvidd samt att med batongen kontrollera angriparens attackerande händer. Enligt kalis kampfilosofi är det farligaste vapnet det du inte ser. Genom att använda batongen mot de utsträckta händerna stoppas angriparens möjligheter att överraska polisen med dolda vapen, angriparen kan inte fortsätta sitt angrepp och polisen slipper att slå

mot angriparens vitala kroppsdelar för att få stopp på honom.

2. Få, svårkontrade, men lättlärd tekniker.

Genom att hålla nere antalet tekniker och minimera död tid i utläringen lär sig polismannen att behärska systemet efter en dags träning. Genom att polisen snabbt lär sig systemet, förstår dess principer och kan bedöma sina färdigheter får han förtroende för sina tekniker så att han av självbevarelsedrift slipper gardera sig med en högre våldsnivå. Safety Baton bygger på endast sex teknikserier.

3. Polismannen lär sig undvika att agera hotfullt och provocerande.

I Safety Baton håller man batongen längs med vänstra bröstet i sidoläge vilket undviker att onödigt provocera de som skall kontrolleras. Fördelen med denna ställning, förutom att man från den kan använda batongen i alla vinklar, är att åskådare inte heller upplever polisen som provocerande eller hotfull. Genom polisens förtroende för sina kunskaper erhåller han en säkerhet i sitt uppträdande och kan hålla en lägre våldsnivå för att uppnå sitt syfte vilket motsvarar de förväntningar som allmänheten har på en välutbildad yrkesman.

4. Polisen lär sig att skydda sig när han går nära den omhändertagne.

De nertagningar, kontroll- och eskortgrepp som

lärs ut bygger på att den omhändertagne förhindras slå, sparka eller brottas med polisen. I eskortgreppet (se bildexemplet) används bara en av polisens händer vilket gör att han kan använda den andra till att hantera sin utrustning. Vid användande av handfängsel placeras den omhändertagne i en stående (se bildexemplet) eller liggande position som skyddar polisen mot sparkar, slag eller brottningskontringar. I systemet lär sig polisen också hur han positionerar sig för att skydda sig mot tacklingar.